

Guvernul se pregătește să restricționeze jocurile de noroc sau să așeze o piață de 3 miliarde de EURO pe tava multinaționalelor?

Exprogame – Patronatul Organizatorilor, Producătorilor și Exploatatorilor de jocuri de noroc și AOPJNR - Asociația Organizatorilor și Producătorilor de Jocuri de Noroc,

În calitate de asociații de reprezentare profesională a sectorului de jocuri de noroc, dezvăluim pe această cale o situație de fapt care a evoluat în ultimele zile în spatele ușilor închise de la Ministerul Finanțelor Publice (M.F.P.).

Astfel, a trebuit să aflăm "pe surse" de existența unui Proiect de Ordonanță de Guvern de modificare a *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77 / 2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc*, vehiculat la nivelul M.F.P. în faza de formulare, în loc să avem parte de transparența unei convenite consultări.

Mai mult, tot "pe surse" a trebuit să aflăm că introducerea acestui Proiect în ședința de Guvern este iminentă, urmând, probabil, să fie adoptat în cursul acestei săptămâni.

Mai important este însă conținutul acestui Proiect. Concret, sub aparența unor măriri de taxe cu scopul majorării colectării bugetare, se urmărește, de fapt, eliberarea pieței de profil de companiile cu capital autohton, în favoarea câtorva multinaționale, respectiv actorii mari din domeniu, care își externalizează an de an, sub diverse forme, profiturile.

Sub justificarea nevoii de a identifica noi resurse financiare pentru buget sau, unde este convenabil, sub cea a combaterii dependenței de jocurile de noroc, legiuitorul, în acest caz M.F.P., vizează să impună următoarele măsuri cel puțin contestabile, dacă nu "cu dedicație":

A. Mărirea la un nivel prohibitiv și arbitrar de 1 milion EURO a garanției pentru acoperirea riscului de neplată a taxelor, pe care organizatorul licențiat pentru jocuri de noroc tradiționale trebuie să o constituie în avans pentru a avea dreptul să deruleze această afacere în România, nivel identic pentru toate companiile, indiferent de numărul de autorizații deținute și de nivelul taxelor datorate.

O astfel de reglementare va funcționa în mod clar ca instrument de suprimare din piață a companiilor mici și mijlocii, autohtone în marea lor majoritate. Fie și doar această reglementare va determina rămânerea pe piață a doar maximum 15 companii multinaționale mari, pentru care dimensiunea afacerii și a veniturilor realizate face ca un astfel de nivel al garanției să fie permisiv, dintre cele circa 300 de companii cu licențe active în acest moment.

Trebuie menționat că o companie de jocuri de noroc nu poate desfășura această activitate fără a-și achita taxele specifice, de autorizare și de viciu, pentru mai mult de două luni de la scadența plății. Poate întârzia maxim o lună, după care, în cursul următoarei luni, O.N.J.N. îi va anula licența și implicit dreptul de funcționare. Prin urmare, în niciun scenariu posibil, statul nu poate pierde mai mult decât taxele datorate de o companie pentru două luni.

Prin urmare, singura inițiativă logică de reglementare, perfect acoperitoare pentru stat și echitabilă pentru companii ar fi impunerea în avans a unei garanții pentru acoperirea riscului de neplată în cuantumul totalului taxelor datorate de companie pentru 2 luni de exploatare a activității de jocuri de noroc.

Mai mult, dacă pentru o companie care exploatează, să spunem, 200 de mijloace de joc tip slot-machine, constituirea obligatorie în avans a unei garanții de un milion de euro frizează imposibilul, ducând la falimentarea certă a companiei, pentru o companie mare în schimb, care deține peste 1.000 de slot-machine (unele dintre multinaționale dețin chiar și 5.000 slot-machine), o garanție de 1 milion de euro nu acoperă nici măcar riscul de neplată a taxelor aferente a două luni de activitate! Deducem de aici că M.F.P. insistă ca statul să rămână în zona de risc doar pentru a pretinde fix un milion de euro fiecărei companii de profil din piață, indiferent de nivelulul riscului de neplată coroborat efectiv cu valoarea potențialelor taxe datorate și neplătite.

Garanția pentru jocul tradițional de bingo este de asemenea stabilită discreționar la 1 milion EURO, în condițiile în care acest tip de joc este unul preponderent de divertisment, iar toate taxele datorate statului sunt plătite obligatoriu în avans, la autorizare, neexistând deci un risc efectiv de neplată a taxelor, situația fiind similară și în cazul cluburilor de poker.

Lansăm astfel următoarele întrebări publice Guvernului și M.F.P.:

Cum ajută în demersul creșterii nivelului de colectare impunerea unei garanții de un milion EUR în sarcina organizatorului, indiferent de dimensiunea afacerii?

Cum va putea susține un organizator care dezvoltă o cifră de afaceri de maxim 5 milioane EUR anual o garanție reprezentând minim o cincime (!) din dimensiunea afacerii? Dar o companie nou înființată, pentru care acest plafon reprezintă o barieră insurmontabilă la intrarea pe piață, care intră sub incidenta reglementărilor Consiliului Concurenței?

Cum vizează M.F.P. majorarea colectării bugetare printr-o astfel de inițiativă, din moment ce va determina doar prin instituirea acestui nivel al garanției dispariția a măcar 200 de companii licențiate, care dețin în exploatare peste 60 % din aparatele slot-machine autorizate și implicit diminuarea cu cel puțin 400 milioane EUR / an a sumelor directe sau indirecte colectate la buget?

Cum ajută în demersul creșterii veniturilor la buget pierderea a peste 20.000 de locuri de muncă oferite de către companiile licențiate, din cauza închiderii forțate artificial prin această măsură instituită iresponsabil? Dar faptul că minim 5.000 de alte mici afaceri familiale autohtone, asociate cu companiile licențiate vor fi de asemenea afectate sau chiar închise, cu alte 8.000 - 10.000 de locuri de muncă pierdute, deoarece majoritatea acestor mici afaceri familiale se bazează în mod determinant pe veniturile realizate din parteneriatele cu companiile de jocuri de noroc? Pe lângă pierderea de către stat a veniturilor din impozitarea salariului, acești angajați vor accede către o formă de ajutoare sociale sau de somaj, generând o presiune suplimentară pe buget.

B. Se urmărește eliminarea din piață a aparatelor electronice slot-machine cu risc limitat. Cine câștigă din eliminarea acestora?

Absolut contrar declarațiilor publice făcute de actuala guvernare în legătură cu angajarea totală în combaterea dependenței de jocuri de noroc, în Proiectul M.F.P. se propune eliminarea tuturor articolelor din OUG 77 / 2009 care vizează posibilitatea de a exploata în România aparate electronice slot-machine cu risc limitat (actualmente în cuantum de 10% din totalul de slot-machine autorizate).

Riscul limitat al acestora, denumite în OUG 77/2009 slot-machine "atribuitoare de câștiguri cu risc limitat", sau AWP în limbaj internațional (*amusement with prize*) vizează exact reducerea riscului de instalare a dependenței, prin limitarea mizei și a câștigurilor. La aceste aparate slot-machine jucătorul nu poate miza mai mult de 2 lei pe un joc și nu poate câștiga niciodată mai mult de 1.000 lei. În contrapartidă, la sloturile de clasa A ("păcănelele" veritabile) sau la jocurile on-line, miza pe o singură apăsare poate urca frecvent la peste 100 lei, iar mirajul câștigurilor mari este incomparabil, acestea putând fi de până la 500.000 lei, cu atât mai mult cu cât aceste slot-machine sunt asociate cu jackpot-uri de valori imense, de la câteva mii de lei până la sute de mii de lei sau chiar autoturisme de lux. Toate aceste considerații au fost avute în vedere de statele europene cu o industrie puternică a jocurilor de noroc slot-machine, ca de exemplu Marea Britanie, Italia, Germania sau Spania. În fiecare din aceste țări sunt exploatate sute de mii de slot-machine, dintre care covârșitoarea lor majoritate, cele exploatate la nivel stradal (baruri, restaurante, gări, etc), sunt AWP - pe când cele cu mize și câștiguri nelimitate sunt exploatate exclusiv în cazinouri live, cu restricții și nivel de taxare semnificativ mai ridicate.

Întrebăm astfel public:

De ce vizează M.F.P. și statul român, în mod dubios sau cel puțin de neînțeles, eliminarea din piață a exact acelor tipuri de jocuri de noroc care nu te lasă să depășești niciodată linia divertismentului?

Oare nu se urmărește în mod subteran eliminarea singurei posibilități pe care o companie autohtonă de dimensiuni mici o va mai avea de a rămâne în acest sector și, implicit, eliminarea unui potențial și emergent concurent pentru sălile de "păcănele" veritabile deținute de cele câteva companii multinaționale care par favorizate să rămână singure pe piață?

C. Este vizată o nouă mărire a taxelor. Toate bune pentru buget, dar rămâne de neînțeles și bizar de ce se insistă ca aceste taxe să rămână forfetare. Guvernul insistă să impună același efort de taxare atât companiilor mici, cu până la câteva sute de slot-machine, cât și celor mari. Pentru primii devine greu spre imposibil de susținut, în timp ce multinaționalele "respiră" fără probleme, urmând să își crească și mai mult profiturile, ocupând piața eliberată de concurenții autohtoni mici și mijlocii.

La doar puțin peste un an distanță de la adoptarea Ordonanței de Guvern 15 / 2022, M.F.P. lucrează, până de curând în mare secret, la noi măritări de taxe, respectiv taxa aferentă licenței de organizare, taxa aferentă autorizațiilor de exploatare sau taxa de viciu. Toate sună bine pentru buget, doar că M.F.P. insistă să aibă o abordare forfetară.

Spre exemplu, se propune dublarea taxei aferentă licenței de organizare pentru jocurile de slot-machine tradiționale de la 75.000 EUR la 150.000 EUR / an. Stabilind acest cuantum fix, statul impune practic aceeași cifră a taxării atât pentru un organizator care exploatează 100 de aparate slot-machine, cât și pentru cel care își generează venituri cu 3.000 de aparate slot-machine sau mai mult.

Este evident că ultimul va fi avantajat, pentru că o firmă mică riscă să nu-și mai poată susține supraviețuirea la acest nivel al taxei, astfel că, din nou, cel mare va deveni și mai mare!

Mai mult, se poate aduce în discuție modul în care ajunge autoritatea de stat la concluzia că, la doar un an după ce a mărit o taxă de 3,75 ori (de la 20.000 EUR la 75.000 EUR), aceasta trebuie dublată. Suntem foarte curioși cum evaluează specialiștii M.F.P. sustenabilitatea unor astfel de mărituri de către sectorul respectiv, în condițiile în care nu doar că nu a crescut miraculos cifra de afaceri și profitabilitatea acestui sector în doar un an, dar nivelul general al veniturilor din domeniu este în regres constant!

De aceea, suntem obligați să întrebăm public:

- *De ce evită cu obstinație M.F.P. să treacă pentru sectorul de jocuri de noroc la o manieră de taxare raportată proporțional la veniturile realizate, respectiv să taxeze cu cât poate susține realist fiecare organizator în funcție de dimensiunea afacerii?*

Și încă ar mai fi multe de remarcat în legătură cu "Proiectul" despre care a trebuit să luăm cunoștință "pe surse" și să reacționăm cu propuneri către M.F.P. fără ca acesta să se regăsească în convenita dezbateri publică obligatorie d.p.d.v. legal. Am înaintat aceste propuneri pentru că, tot "pe surse" am fost confrunțați cu iminența avansării spre ședința de Guvern, deci spre adoptare.

Ce rămâne cel mai grav este însă faptul că toate modificările de reglementare propuse probează o evidentă complicitate a Ministerului Finanțelor Publice cu multinaționalele din domeniul jocurilor de noroc. Măsurile impuse menționate, precum și altele nementionate aici, sunt fiecare în parte de natură a falimenta o companie autohtonă mică sau mijlocie, dar nu produc decât efecte negative infime asupra multinaționalelor din domeniu.

Acest sector, reprezentat actualmente în proporție peste 60% de companii autohtone mici și mijlocii, rămăsese unul dintre puținele încă neservite pe tavă multinaționalelor în această țară!

Înțelegem că se propune scoaterea jocurilor de noroc în afara localităților. Nu ar fi, până la urmă, un capăt de țară închiderea acestui sector, atât timp cât produce în mod universal efecte similare pentru toată industria, fără favorizarea artificială a unora.

Cu singuranță însă poate fi un capăt de mandat, dacă vom constata cu toții că, din pixul legislativ și sub pretextul creșterii colectării bugetare sau al îngrijorărilor sociale a ieșit de fapt o tranzacție.

De aceea, solicităm public domnului Prim-Ministru Marcel Ciolacu o analiză asupra prestației Min. Finanțelor Publice privind acest Proiect de Ordonanță de Guvern și mai ales asupra rațiunilor care au stat la baza formulării sale, dar și a consecințelor adoptării măsurilor menționate, respectiv:

- pierderea anuală efectivă de minim 400 milioane de Euro la buget;
- pierderea unui număr de minim 28.000 de locuri de muncă;
- închiderea a peste 250 de companii autohtone mici și mijlocii din industria jocurilor de noroc, cu peste 60% din piața actuală;
- închiderea câtorva mii de mici afaceri familiale, lipsite de aportul financiar determinant al asocierilor cu firmele licențiate care urmează a fi scoase de pe piață;
- scoaterea directă sau indirectă în afara legii a singurelor tipuri de jocuri de noroc care oferă preponderent divertisment, nu adicție, respectiv jocul de bingo și aparatele slot-machine cu risc limitat.